

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 13 maja 2024 r.

Poz. 3790

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NPII.4131.1.400.2024 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 10 maja 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr LX/562/24 Rady Miejskiej w Miasteczku Śląskim z dnia 4 kwietnia 2024 roku w sprawie zmiany uchwały Nr XXXV/321/18 Rady Miejskiej w Miasteczku Śląskim z dnia 22 lutego 2018 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych, dalej jako „uchwała”, w części określonej w:

1) § 1 pkt 3 w zakresie wyrazów „ust. 5” oraz „5. Uzgodniona wysokość odpłatności za pobyt w mieszkaniu treningowym i ośrodku wsparcia może ulegać zmianom w zależności od sytuacji materialnej osoby tam skierowanej, a także w przypadku zmiany wysokości kosztów związanych z pobytem w ośrodku wsparcia i korzystaniem z mieszkania treningowego.”

2) § 1 pkt 5 w zakresie wyrazów „i jego pierwsze zdanie otrzymuje nowe brzmienie: „W szczególnie uzasadnionych przypadkach osoby zobowiązane do wnoszenia opłaty za pobyt w ośrodku wsparcia lub mieszkaniach treningowych mogą być zwolnione na ich wniosek, członka rodziny lub pracownika socjalnego z częściowej lub całkowitej opłaty.”

- jako sprzecznej z art. 97 ust. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.), dalej jako „ustawa” w związku z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78 poz. 483 ze zm.), dalej jako „Konstytucja RP”.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 4 kwietnia 2024 r. Rada Miejska w Miasteczku Śląskim podjęła uchwałę Nr LX/562/24 w sprawie zmiany uchwały Nr XXXV/321/18 Rady Miejskiej w Miasteczku Śląskim z dnia 22 lutego 2018 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych.

Uchwała została doręczona Wojewodzie Śląskiemu w dniu 11 kwietnia 2024 roku.

W ocenie organu nadzoru uchwała w ww. części jest niezgodna z prawem.

W podstawie prawnej uchwały Rada Miejska w Miasteczku Śląskim powołała m.in. art. 97 ust. 5 ustawy. Zgodnie z treścią art. 97 ust. 5 ustawy Rada powiatu lub rada gminy w drodze uchwały ustala, w zakresie zadań własnych, szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach treningowych lub wspomaganych.

Organ nadzoru podkreśla, iż przedmiotowa uchwała stanowi akt prawa miejscowego, a organ wykonujący kompetencję prawodawcy zawartą w upoważnieniu ustawowym, jest obowiązany działać ściśle

w granicach tego upoważnienia. W państwie prawa organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa. Z konstytucyjnej zasady praworządności (art. 7 Konstytucji RP) wynika, że zadania i kompetencje, sposób ich wykonania oraz więzi między podmiotami administracji publicznej są uregulowane prawnie. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, realizując przysługujące mu kompetencje powinien ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu kompetencyjnym. Przekroczenie kompetencji lub jej niewypełnienie przez Radę przy podejmowaniu ww. uchwały powinno być traktowane jako istotne naruszenie prawa, skutkujące nieważnością uchwały odpowiednio: w zakresie, w którym przekroczono przyznane kompetencje albo w całości. Powyższe stanowisko organu nadzoru, potwierdza uzasadnienie wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego oz. we Wrocławiu z dnia 14 kwietnia 2000 r. (sygn. akt I SA/Wr 1798/99, publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych), w którym stwierdzono, iż *opierając się na konstrukcji wad powodujących nieważność można wskazać rodzaje naruszeń przepisów, które trzeba zaliczyć do istotnych, skutkujących nieważnością uchwały organu gminy. Do nich należy naruszenie przepisów wyznaczających kompetencję do podejmowania uchwał, podstawy prawnej podejmowania uchwał, przepisów prawa ustrojowego, przepisów prawa materialnego – przez wadliwą ich wykładnię – oraz przepisów regulujących procedurę podejmowania uchwał.*

Zdaniem organu nadzoru, zamieszczając § 1 pkt 3 uchwały nowe brzmienie § 2 ust. 5 uchwały zmienianej o treści: „uzgodniona wysokość odpłatności za pobyt w mieszkaniu treningowym i ośrodku wsparcia może ulegać zmianom w zależności od sytuacji materialnej osoby tam skierowanej, a także w przypadku zmiany wysokości kosztów związanych z pobytem w ośrodku wsparcia i korzystaniem z mieszkania treningowego”, Rada Miejska dopuściła się nieuprawnionej modyfikacji przepisu art. 106 ust. 5 ustawy, który stanowi, że *decyzję administracyjną zmienia się lub uchyla na niekorzyść strony bez jej zgody w przypadku zmiany przepisów prawa, zmiany sytuacji dochodowej lub osobistej strony, pobrania nienależnego świadczenia, a także można zmienić lub uchylić decyzję, jeżeli wystąpiły przesłanki, o których mowa w art. 11, art. 12 i art. 107 ust. 5. Zmiana decyzji administracyjnej na korzyść strony nie wymaga jej zgody.*

Natomiast odnosząc się do § 1 pkt 5 uchwały, którym zmieniono numerację § 3 (oznaczając go jako: § 4) i nadano mu nowe brzmienie: „W szczególnie uzasadnionych przypadkach osoby zobowiązane do wnoszenia opłaty za pobyt w ośrodku wsparcia lub mieszkaniach treningowych mogą być zwolnione na ich wniosek, członka rodziny lub pracownika socjalnego z częściowej lub całkowitej opłaty.” należy zauważyć, że Rada Miejska nie posiada delegacji ustawowej do dokonywania zwolnień z odpłatności, zarówno całkowitych, jak i częściowych, za pobyt w mieszkaniu treningowym.

W ocenie organu nadzoru, powyżej opisane uchybienia w przedmiotowej uchwale należy zaliczyć do kategorii istotnych naruszeń prawa. Za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie, prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Istotne naruszenie prawa w uchwale to takie naruszenie, które powoduje, że akt pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawnym, sprzeczność ta jest oczywista i bezpośrednia, i wynika wprost z porównania treści przepisu z ocenianą regulacją, co nastąpiło w niniejszej sprawie (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 marca 2017 r., sygn. akt II SA/Wa 2197/16, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 859/18, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 9 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Gd 693/18; publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

Przepis art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, iż uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzenie nieważności uchwały Nr LX/562/24 Rady Miejskiej w Miasteczku Śląskim z dnia 4 kwietnia 2024 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XXXV/321/18 Rady Miejskiej w Miasteczku Śląskim z dnia 22 lutego 2018 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych – w części wskazanej na wstępie, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie:

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Śląskiego
Zastępca Dyrektora Wydziału Nadzoru Prawnego

Iwona Andruszkiewicz